

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

03 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte - Vladimir Timofti,

Judecători - Anatolie Țurcan, Nadejda Toma, Elena Cobzac și Victor Boico,

a judecat, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului militar al garnizoanei Khirovobad din 18 martie 1943, în cauza penală în privința lui

Iosub Mihail xxxxx, născut în anul xxxxx, originar din xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Instanța de recurs în anulare: 23.10.2019 – 03.12.2019

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Tribunalului militar al garnizoanei Khirovobad din 18 martie 1943, Iosub Mihail a fost condamnat în baza art.72 alin.(2) Cod penal al RSSAzerbaidjan, cu aplicarea sancțiunii art.64 Cod penal al RSSAzerbaidjan, la 10 ani privațiune de libertate, cu interdicție în drepturi pe termen de 5 ani, fără confiscarea averii.

2. Potrivit sentinței, Iosub Mihail a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru faptul că, în perioada lunilor noiembrie-decembrie 1942 și în jumătatea lunii ianuarie 1943, aflându-se printre ostașii sovietici, sistematic ducea o agitație de propagandă antisovietică îndreptată spre subminarea puterii și capacității armatei roșii, concomitent laudând regulile și viața din România fascistă.

Totodată, Iosub Mihail și-a expus intențiile sale teroriste în privința comandanților armatei roșii, declarând că, odată ce va nimeri la front va omorî comandantul, iar dânsul va dezerta.

3. Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, în temeiul art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, a declarat recurs în anulare, solicitând casarea sentinței cu încetarea procesului penal și reabilitarea lui Iosub Mihail.

În susținerea argumentelor formulate, Procurorul General Adjunct a invocat că, probe veridice care ar demonstra săvârșirea de către Iosub Mihail a infracțiunii de tentativă de trădare de patrie, la materialele dosarului nu au fost administrate.

Instanța nu a stabilit că acțiunile condamnatului erau îndreptate împotriva potențialului militar, independenței statale sau inviolabilității teritoriale a URSS.

Sentința de condamnare a fost pronunțată doar în baza declarațiilor depuse de inculpat, fără a fi cercetate în instanța de judecată declarațiile martorilor Xaguș Iason, Șovcun Ivan, Aiube Hiizan, Așper Semion și Xomenco Grigorii, administrate în cadrul anchetei preliminare. Astfel, declarațiile lui fiind unica probă cercetată în instanța de judecată, nu pot fi considerate un temei suficient pentru condamnare.

Concomitent, consideră recurentul că, condamnarea lui Iosub Mihail pentru tentativă de trădare de patrie echivalează cu un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, întrucât a fost încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil.

În consecință, notează că inculpatul Iosub Mihail în conformitate cu art.3 al Legii nr.1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, urmează a fi reabilitat.

4. Judecând recursul în anulare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art.452 alin.(1), coroborat cu art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac.

Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

La 30 decembrie 1992, a intrat în vigoare Legea nr.1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Colegiul penal lărgit menționează că, potrivit art.3 al Legii nominalizate, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 07 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice în baza deciziilor organelor de stat judiciare sau extrajudiciare pentru „trădare de patrie”.

Astfel, hotărârea de condamnare în privința lui Iosub Mihail, pentru tentativă de trădare de patrie, este afectată de un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, deoarece a fost încălcat dreptul inculpatului la un proces echitabil.

Astfel, potrivit dispozițiilor art. 3 lit. a) din Legea nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992, privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, Iosub Mihail urmează a fi reabilitat.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare urmează a fi admis, cu casarea totală a hotărârii irevocabile de condamnare a lui Iosub Mihail, pentru tentativă de trădare de patrie, ca fiind afectată de un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, deoarece inculpatului i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil.

Reieșind din cele menționate și potrivit prevederilor art.435 alin.(1) pct.2) lit. b) Cod de procedură penală, instanța de recurs găsește prezente în speța dată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească de condamnare în privința lui Iosub Mihail, din motiv că există circumstanțe care exclud tragerea lui la răspundere penală, cu încetarea procesului penal în baza art.391 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală și reabilitarea lui.

În contextul celor expuse, Colegiul penal lărgit conchide că recursul în anulare este întemeiat și urmează a fi admis.

5. În conformitate cu art.art.435 alin.(1) pct.2) lit. b), 453 alin.(1), 457 alin.(3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, casează sentința Tribunalului militar al garnizoanei Khirovobad din 18 martie 1943, cu încetarea procesului penal în privința lui *Iosub Mihail xxxxx*, condamnat în baza art.72 alin.(2) Cod penal al RSSAzerbaijan.

Iosub Mihail xxxxx, este reabilitat în fața societății și reintegrat în drepturi.

Decizia este irevocabilă, pronunțată motivat la 03 decembrie 2019.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Nadejda Toma

Elena Cobzac

Victor Boico